

Ақмола облысы білім
басқармасының
техникалық және кәсіптік,
орта білімнен кейінгі білім
беруді дамыту орталығы
басшысы
2026 жылғы « » мамыр
№ _____ бұйрығына
1-қосымша

«ЕҢБЕК АДАМЫ - КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТТЕ» облыстық байқауының ережесі

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже «Еңбек адамы – көркем әдебиетте» тақырыбында техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының **кітапханшылары** арасындағы облыстық байқауының (бұдан әрі - байқау) мақсаты мен міндеттерін, оны ұйымдастыру, өткізу, қорытындылау және жеңімпаздарды марапаттау тәртібін айқындайды.

1.2. Байқаудың ұйымдастырушысы «Ақмола облысы білім басқармасының техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беруді дамыту орталығы» КММ.

2. Байқаудың мақсаты мен міндеттері

Мақсаты: әдебиет арқылы адал еңбекті насихаттау, жұмысшы кәсіптерінің беделін арттыру және кітапханашылардың рөлін күшейту

Міндеттері:

- дарынды кітапханашыларды анықтау және қолдау;
- еңбек адамының оң имиджін қалыптастыратын әдебиетке кең аудиторияның (әсіресе жастардың) назарын аудару;
- қатысушылардың жұмысшы кәсіптерінің алуан түрлілігі және олардың маңыздылығы туралы білімдерін кеңейту;
- көркем шығармалардағы еңбеккерлер туралы өз пікірін тұжырымдау және білдіру қабілетін қалыптастыру, оқырмандарды қызықтыру қабілетін дамыту.

3. Байқауға қатысушылар

3.1. Байқауға техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының кітапханашылар қатыса алады.

3.2. Байқауға қатысушылар ұсынылған көркем әдебиеттерді толық оқып, 3 минуттық буктрейлер түсіріп, жұмысшы мамандығын насихаттаудың 5 ұстанымын таныстыруы керек.

4. Байқауды өткізу тәртібі

4.1. Әрбір колледж облыстық кезеңге қатысушы сұранысын, хаттамасын 2026 жылғы 1 маусымға дейін akmcentrtipo@yandex.kz электронды поштасына «Кітапханашылар байқауы» белгісімен (2-қосымша) жолдауы керек.

4.2. Облыстық байқау 2026 жылғы 12 маусымда өткізіледі.

5. Байқау мазмұны

5.1. 1 кезең «Жұмысшы қолындағы шеберлік пен мүмкіндік» тақырыбында эссе. Көлемі 500 сөз. Жұмыстар 5 балдық жүйемен бағаланады. Уақыт – 1 сағ. 30 минут.

Бағалау талаптары:

- эссенің берілген тақырыпқа сай болуы, мағыналық тұтастық, ой байланысы, мазмұндаудың жүйелілігі;
- берілген тақырып аясында қандай да бір фактілердің дұрыстығы, дәйексөз, деректер, ғылыми мәліметтерді қолдану;
- авторлық көзқарас, шыншылдық айтылған ойдың эмоционалдығы, ойлануының ерекшелігі;
- мәтінді құру тәртібі (*стильдік бірлік, сөз көркемдігі мен сөз қорының молдығы, орфография мен пунктуация ережелерінің сақталуы және т.б.*).

5.2. 2 кезең Буктрейлер. Ұсынылған көркем әдебиеттер желісі бойынша 3 минуттық түсірілген буктрейлерін қорғау.

Буктрейлердің мақсаты: шығармадағы еңбек адамын насихаттау, көркем әдебиетті жарнамалау арқылы оқырманды қызықтыру.

Бағалау талаптары:

- көркем шығарма мазмұнын ұсыну ерекшелігі;
- тақырыптың ашылуы, оқырманға жеткізу шеберлігі;
- бейне, дыбыс және кітап мазмұнының органикалық үйлесімі;
- дизайн және эстетикалық талғамы.

5.3. Буктрейлерге қойылатын техникалық талаптар:

- қатысушының аты-жөні жазылған негізгі бет;
- тараптар арақатынасының (16:9) ең төменгі көлемі (720:9);
- формат mp4;
- бейнематериалдың хронометражы 3 минут;
- бейнежазбаны түсіру және монтаждау кезінде арнайы бағдарламалар мен құралдар, фотосуреттер, бейнефрагменттер, эффект қолдануға болады;
- адамдардың қадір-қасиеті мен сезімдерін қорлайтын, тақырыпқа сәйкес келмейтін жарнамалық сипаттағы роликтер қорғауға жіберілмейді.

5.4. Жұмысшы мамандығын насихаттаудағы 5 ұстаным қорғау уақыты 3 минут.

Бағалау талаптары:

- Қоғамдық беделді көтеруі (*жұмысшы мамандығының қоғамдағы беделі, экономикаға қосқан үлесі*);

- жұмысшы мамандығындағы заманауи технологиялар *(жаңа технологиялардың енгізілуі, инновациялық бағыттағы рөлі көрсету)*;
- жұмысшы мамандығының тұрақтылығын, сұранысын нақты дәлелдер арқылы ұсыну *(сұранысы, табыс көзі)*;
- жұмысшы мамандықтарының мүмкіндіктерін ашу *(кәсіби өсу, жоғары жалақы, жаңа дағды)*
- Оң имидж қалыптастыру ерешелігі *(қоғамдық шаралар, медиа, әлеуметтік желілер, жетістіктері, табыстары арқылы)*.

6. Ұйымдастыру комитетінің жұмысын ұйымдастыру

- 6.1. Облыстық байқауды өткізу үшін ұйымдастыру комитеті құрылады, ол осы Ережеге сәйкес әрекет етеді.
- 6.2. Ұйымдастыру комитетінің құрамын Ақмола облысы білім басқармасының техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беруді дамыту орталығы айқындайды. Байқау комиссиясының төрағасын М.Жұмабаев атындағы Ақмола облыстық әмбебап-ғылыми кітапханамен келісіледі.
- 6.3. Ұйымдастыру комитетінің құрамына техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беруді дамыту орталығының әдіскерлері кіреді.
- 6.4. Ұйымдастыру комитетінің, комиссия мүшелерінің функциялары осы ережемен айқындалады.
- 6.5. Ұйымдастыру комитетінің функциялары:**
- байқауға қатысушылардың тізімін, жұмыс тәртібін, нысанын, орны мен уақытын қалыптастыру;
 - байқау нәтижелерін хаттамаға рәсімдеу;
 - байқауды жергілікті БАҚ арқылы насихаттау.
- 6.6. Комиссия мүшелерінің функциялары:**
- әр кезең бойынша байқау қатысушыларының жұмыстарын бағалау;
 - нәтижелерді есептеу, жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтау.

7. Байқау қорытындысын шығару және жеңімпаздарды марапаттау

- 7.1. Байқау нәтижелерін комиссия құрамы айқындайды. Байқау қорытындысы бойынша жеңімпаз, жүлдегерлер (I, II және III дәрежелі дипломдар), «Үздік оқырман», «Парасатты оқырман», «Көшбасшы оқырман», «Белсенді оқырман», «Үздік насихаттаушы», «Үздік эссе» (грамоталар) санаттарындағы номинанттар, қалған қатысушылар сертификаттармен марапатталады.
- 7.2. Бағалау қорытындыларын байқау хаттамасына енгізеді.

**2026 жыл – «Цифрландыру және жасанды интеллект жылы»
аясында жұмысшы мамандықтарын барынша насихаттау
мақсатында ұсынылған көркем шығармалар тізімі**

№	Автор	Кітап	Баспасы, жылы
1	Айдосов Б.Х	Дала академигі Ыбырай Жақаев және оның ізбасарлары: қанатты сөздер	Қызылорда: Тұмар, 2011.
2	Ахметбеков К.	Ақдала	Алматы : Жазушы, 1995
3	Есенберлин І.	Қара Алтын: роман	Алматы: Көшпенділер, 2002
4	Жаңқашұлы Ж.	Қарапайым жұмысшы	Алматы: Жазушы, 2022
5	Кеңесбай Қ.	Түнгі ауысым	Алматы: Алаш, 2014
6	Оспанов М	Жұмысшының жыры: поэма	Астана: Аударма, 2010
7	Мұртаза Ш	Құрылысшы Дәку: әңгіме	Алматы: Қазығұрт, 2002
8	Айзек Азимов	Я, робот	Москва: Эксмо, 2020
9	Лондон Д.	Лунная долина	Neoclassic, 2020
10	Станислав Лем	Кибериада	Москва: АСТ, 2021
11	Дорофеева В	Автомеханик	РИДЕРО, 2023
12	Невская Л	Сварщик	Сызрань, 2023
13	Генри О.	Приключения парикмахера	АСТ, 2020
14	Томилин А	Рассказы об электричестве	Пресс, 2022
15	Эренрейх Б.	«Никель және күнгірт» (Nickel and Dimed)	Metropolitan Book, 2001
16	Уайтхед К.	Жерасты темір жолы	Doubkieday, 2016
17	Хэрриот Д.	Из воспоминаний сельского ветеринара	Мир, 1993
18	Братья Стругацкие	Понедельник начинается в субботу	Москва: АСТ
19	Евгений Велтистов	Приключения Электроника	Москва: Детская литература, 2019
20	Уильям Гибсон	Нейромант	Москва: АСТ, 2021
21	Артур Кларк	2001: Космическая одиссея	Москва: АСТ, 2019

**«Еңбек адамы – көркем әдебиетте»
облыстық байқауға қатысу
СҰРАНЫС**

Қатысушының аты- жөні	
Оқу орны, лауазымы	
Мамандығы	
Еңбек өтілі, біліктілік санаты	
Қатысушының байланыс (ұялы) телефоны, электрондық мекен-жайы,	
Өмірдегі жауапты тұлғаның байланыс телефоны	
Қатысу тілі (қазақ, орыс)	
E-mail поштасы, байланыс телефоны	

Положение областного конкурса «ЕҢБЕК АДАМЫ - КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТТЕ»

1. Общие положения

1.1. Настоящее Положение определяет цели и задачи областного конкурса среди библиотекарей организаций технического и профессионального, послесреднего образования на тему «ЕҢБЕК АДАМЫ - КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТТЕ» (далее - конкурс), порядок его организации, проведения, подведения итогов и награждения победителей.

1.2. Организатор конкурса КГУ « Центр развития технического и профессионального, послесреднего образования управления образования Акмолинской области».

2. Цель и задачи конкурса

Цель: популяризация добросовестного труда через литературу, повышение престижа рабочих профессий и усиление роли библиотекарей.

Задачи:

- выявление и поддержка талантливых библиотекарей,
- привлечение внимания широкой аудитории (особенно молодежи) к литературе, формирующей положительный образ человека труда,
- расширение знания участников о многообразии рабочих профессий и их значимости,
- формирование умения формулировать и выражать собственное мнение о тружениках в художественных произведениях, развитие способности заинтересовать читателей.

3. Участники конкурса

3.1. В конкурсе участвуют штатные библиотекари организаций технического и профессионального, послесреднего образования;

3.2. Участники конкурса должны представить 3-х минутный буктрейлер и 5 форм популяризации рабочей профессии по основе прочитанного художественной произведения.

4. Порядок проведения конкурса

4.1. Каждая организация направляет заявку на участие в областном конкурсе до 1 июня 2026 года на электронную почту akmcentrtipo@yandex.kz с пометкой «Конкурс библиотекарей» (приложение 2)

4.2. Областной конкурс проводится 12 июня 2026 года.

5. Содержание конкурса

5.1. 1 тур эссе на тему «Жұмысшы қолындағы шеберлік пен мүмкіндік». Объем 500 слов. Работы оцениваются по 5-балльной системе. Время – 1 час 30 минут.

Требования к оценке:

- соответствие эссе заданной теме, смысловая целостность, логичность, последовательность изложения;
- достоверность фактов в рамках заданной темы, использование цитат и научных данных;
- авторский подход, правдивость, эмоциональность высказывания, оригинальность мышления;
- структура текста (стилистическое единство, лексическое богатство, соблюдение норм орфографии и пунктуации и др.).

5.2. 2 тур Буктрейлер. Защита 3-х минутного буктрейлера по предложенной художественной литературе (приложение 1).

Цель буктрейлера:

- популяризация образа человека труда в произведении, привлечение читателя посредством продвижения художественной литературы.

Требования к оценке:

- особенности представления содержания художественного произведения;
- раскрытие темы, умение донести ее до читателя;
- органичное сочетание видео, звукового сопровождения и содержания книги;
- дизайн и эстетический вкус.

5.3. Технические требования к Буктрейлерам:

- главная страница с именем участника;
- минимальный объем соотношения сторон (16:9) (720: 9);
- формат mp4;
- хронометраж видеоматериала 3 минуты;
- при съемке и монтаже видеозаписи можно использовать специальные программы и инструменты, фотографии, видеофрагменты, эффекты;
- к защите не допускаются ролики рекламного характера, не соответствующие тематике, оскорбляющие достоинство и чувства людей.

5.4. 5 позиций по популяризации рабочей профессии, время защиты 3 минуты.

Требования к оценке:

- повышение общественного престижа рабочей профессии (престиж рабочей профессии в обществе, вклад в экономику);
- использование современных технологий в рабочей профессии (внедрение новых технологий, демонстрация роли инновационной направленности);
- представление стабильности и востребованности рабочей профессии на основе конкретных доказательств (спрос, источники дохода);

- раскрытие возможностей рабочих профессий (профессиональный рост, высокая заработная плата, приобретение новых навыков);
- формирование позитивного имиджа (через общественные мероприятия, СМИ, социальные сети, достижения и успехи).

6. Организация работы оргкомитета

6.1. Для проведения областного конкурса создаются оргкомитет, который действует в соответствии с настоящим Положением.

6.2. Состав организационного комитета определяется центром развития технического и профессионального, послесреднего образования управления образования Акмолинской области. Председатель конкурсной комиссии согласовывается с Акмолинской областной универсально-научной библиотекой им. М. Жумабаева.

6.3. В состав организационного комитета входят методисты центра развития технического и профессионального, послесреднего образования.

6.4. Функции организационного комитета, членов комиссии определяются настоящим Положением.

6.5. Функции оргкомитета:

- формирование списка участников конкурса, определение формы, места и времени проведения конкурса;
- оформление результатов конкурса в протоколе.
- освещение и популяризация конкурса через местные СМИ.

6.6. Функции членов комиссии:

- оценка работ участников конкурса по каждому этапу;
- подсчет результатов, определение победителей и призеров.

7. Подведение итогов конкурса и награждение победителей

7.1. Результаты конкурса определяются конкурсной комиссией.

По итогам Конкурса определяются победитель, призёры (дипломы I, II и III степени), номинанты в категории «Үздік оқырман», «Парасатты оқырман», «Көшбасшы оқырман», «Белсенді оқырман», «Үздік насихаттаушы», «Үздік эссе» (грамоты), остальные конкурсанты сертификатами за участие.

7.2. Внесение результатов оценки в протокол заседания комиссии.

**«2026 год - Год цифровизации и искусственного интеллекта»
Рекомендуемый список художественной литературы**

№	Автор	Кітап	Баспасы, жылы
1	Айдосов Б.Х	Дала академигі Ыбырай Жақаев және оның ізбасарлары: қанатты сөздер	Қызылорда: Тұмар,2011.
2	Ахметбеков К.	Ақдала	Алматы : Жазушы, 1995
3	Есенберлин І.	Қара Алтын: роман	Алматы: Көшпенділер, 2002
4	Жаңқашұлы Ж.	Қарапайым жұмысшы	Алматы: Жазушы, 2022
5	Кеңесбай Қ.	Түнгі ауысым	Алматы: Алаш, 2014
6	Оспанов М	Жұмысшының жыры: поэма	Астана: Аударма, 2010
7	Мұртаза Ш	Құрылысшы Дәку: әңгіме	Алматы: Қазығұрт, 2002
8	Айзек Азимов	Я,робот	Москва:Эксмо,2020
9	Лондон Д.	Лунная долина	Neoclassic,2020
	Станислав Лем	Кибериада	Москва:АСТ.2021
	Дорофеева В	Автомеханик	РИДЕРО, 2023
	Невская Л	Сварщик	Сызрань, 2023
	Генри О.	Приключения парикмахера	АСТ,2020
	Томилин А	Рассказы об электричестве	Пресс,2022
	Эренрейх Б.	«Никель және күңгірт» (Nickel and Dimed)	Metropolitan Book, 2001
	Уайтхед К.	Жерасты темір жолы	Doubkieday, 2016
	Хэрриот Д.	Из воспоминаний сельского ветеринара	Мир,1993
	Братья Стругацкие	Понедельник начинается в субботу	Москва: АСТ
	Евгений Велтистов	Приключения Электроника	Москва: Детская литература,2019
	Уильям Гибсон	Нейромант	Москва:АСТ,2021
	Артур Кларк	2001: Космическая одиссея	Москва:АСТ,2019

**Заявка на участие в областном конкурсе
«Еңбек адамы – көркем әдебиетте»**

Ф.И.О. участника	
Учебное заведение, должность	
Специальность	
Трудовой стаж, квалификационная категория	
Контактный (мобильный) телефон, электронный адрес участника	
Контактный телефон ответственного лица	
Язык участия (казахский, русский)	
Е-mail почта, контактный телефон	